

НАРЕДБА

за организация на работното време на лицата, които извършват транспортни дейности в автомобилния транспорт

(Приета с ПМС № 244 от 11.09.2006 г., обн., ДВ, бр. 77 от 19.09.2006 г., в сила от 1.01.2007 г.)

Чл. 1. С наредбата се определят изискванията за организацията на работното време и почивката на лицата, които извършват транспортни дейности в автомобилния транспорт, и има за цел да се подобри защитата на здравето и безопасността им, както и да се подобри пътната безопасност.

Чл. 2. Наредбата се прилага по отношение на:

1. лицата, наети на работа в транспортните предприятия;
2. (в сила от 23.03.2009 г.) самостоятелно заетите водачи в автомобилния транспорт;

3. (в сила от 23.03.2009 г.) водачите, които не отговарят на изискванията на § 1, т. 1 и 3 от допълнителната разпоредба.

Чл. 3. Работодателят е длъжен да определи работното време и времето за почивки на транспортните работници.

Чл. 4. (1) Средната продължителност на седмичното работно време не може да надвишава 48 часа.

(2) Максималната продължителност на седмичното работно време може да бъде удължено до 60 часа само ако в рамките на четиримесечен отчетен период не се надвишава средната продължителност на седмичното работно време от 48 часа.

Чл. 5. (1) Продължителността на работното време при различните работодатели се изчислява общо.

(2) Работодателят изисква от съответния транспортен работник отчет в писмена форма за времето, през което е работил при друг работодател, който транспортният работник е длъжен да предостави.

Чл. 6. При полагане на нощен труд работното време не може да надвишава 10 часа за всеки период от 24 часа.

Чл. 7. (1) При изчисляване продължителността на дневното работно време на транспортните работници се отчита времето от началото до края на работата, през което транспортният работник е на работното си място, упражнява своите функции или дейности и е на разположение на работодателя.

(2) Транспортният работник е на работното си място, когато е:

1. на мястото на основната дейност на предприятието, за което транспортният работник изпълнява задължения, заедно с различните спомагателни места на дейност, без значение дали те се намират на същото място, където е управлението или мястото на основната дейност;

2. в превозното средство, което се използва от транспортния работник, когато изпълнява задълженията си, и

3. на всяко друго място, на което се извършват дейности, свързани с транспортиране в изпълнение на служебните задължения.

(3) Транспортният работник упражнява своите функции и дейности при:

1. управление на моторното превозно средство;

2. товарене и разтоварване;

3. помагане на пътниците да се качат на превозното средство и да слезат от него;

4. почистване и техническа поддръжка;

5. извършване на всяка друга работа, предназначена за осигуряване безопасността на превозното средство, неговия товар и пътници или за изпълнение на други задължения, пряко свързани с извършваната конкретна транспортна операция, включително

НАРЕДБА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ НА ЛИЦАТА, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ТРАНСПОРТНИ ДЕЙНОСТИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

наблюдение на товаренето и разтоварването, административни формалности с полиция, митници, имиграционни служби и др.

(4) Във времето на разположение се включват и периоди, различни от периодите на почивка по време на работа и периодите на почивка, през които транспортният работник не е задължен да бъде на работното си място, но трябва да бъде в състояние да отговаря на всички повиквания, за да започне да управлява или да възобнови управлението на превозното средство, или да извърши друга работа. Такива са периодите:

1. през които транспортният работник придружава превозното средство, докато то е пренасяно с ферибот или влак, както и периодите на изчакване на границата или поради забрани за пътното движение;

2. през които транспортните работници, които управляват превозното средство в екип, прекарват седнали до водача или върху кушетка, докато превозното средство е в движение.

(5) Периодите по ал. 4, т. 1 и 2 и тяхната предполагаема продължителност трябва да се знаят предварително от транспортните работници преди заминаване или точно преди самото начало на съответния период.

(6) При изчисляване продължителността на дневното работно време се отчита и времето, през което транспортният работник е задължен да бъде на работното си място в готовност да започне нормална работа със задачи, свързани с изпълнение на дежурство, през периодите на очакване на товарене или разтоварване, преди отпътуване, когато продължителността им не може да се определи предварително.

Чл. 8. (1) Транспортните работници, които извършват транспортни дейности в автомобилния транспорт, при никакви обстоятелства не могат да работят в продължение на повече от 6 последователни часа без почивка, която е:

1. най-малко 30 минути, ако общият брой изработени часове е между 6 и 9 часа, и
2. най-малко 45 минути, ако общият брой изработени часове е повече от 9 часа.

(2) Почивките по време на работа могат да се разделят на периоди, всеки от които е с продължителност най-малко 15 минути.

(3) Периодите на почивка по ал. 1 не се включват в работното време.

Чл. 9. Работодателят е длъжен:

1. да информира работниците и служителите за всички споразумения, с които предприятието е обвързано, относно продължителността на труда на транспортните работници;

2. да планира работата на транспортните работници, като не допуска нарушаване на максимално определената продължителност на работното време;

3. да не допуска нарушения на определените в Закона за автомобилните превози изисквания за време на управление, прекъсване на управлението и почивки;

4. да вземе мерки за ограничаване продължителността на нощния труд и за своевременното му заплащане;

5. да осигури обучението на транспортните работници по отношение на прилагането на наредбата.

Чл. 10. Транспортният работник е длъжен:

1. да не нарушава максимално определената продължителност на работното време;

2. да спазва определените в Закона за автомобилните превози изисквания за време за управление, прекъсване на управлението и почивки;

3. да участва в организирано от работодателя професионално обучение.

Чл. 11. (1) Работното време на лицата, които извършват транспортни дейности в автомобилния транспорт, се отчита от работодателите в индивидуален дневник за всяко лице по образец съгласно приложението. Дневниците се съхраняват за срок не по-малко от две години след края на календарната година, през която са съставени.

(2) При поискване работодателите предоставят на транспортните работници извлечение от индивидуалния дневник в 14-дневен срок от поискването.

НАРЕДБА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ НА ЛИЦАТА, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ТРАНСПОРТНИ ДЕЙНОСТИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ

Чл. 12. (1) Министърът на труда и социалната политика изготвя доклад за изпълнението на разпоредбите на Директива 2002/15/ЕО, въведени с наредбата.

(2) Докладът по ал. 1 се изпраща на Европейската комисия на всеки две години не по-късно от 30 септември на съответната година, като към него се прилагат и мненията на социалните партньори.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Транспортен работник „ е всеки работник, представляващ част от пътуващия персонал, в т. ч. стажанти, чиито услуги се използват от транспортно предприятие.

2. „Транспортно предприятие „ е предприятие, което предоставя транспортни услуги на пътници или товари по път срещу възнаграждение или за собствена сметка.

3. „Самостоятелно зает водач „ е всяко лице, чието основно занятие е превоз на пътници или стоки по път при наемане срещу възнаграждение по смисъла на българското законодателство, което:

а) ползва лиценз или друго професионално разрешение за осъществяване на превоз, издадени от държава - членка на Европейската общност;

б) работи за себе си и не е обвързано с работодател или чрез друг вид йерархична зависимост;

в) свободно може да организира съответните трудови дейности, чийто доход зависи пряко от печалбата, и

г) притежава свободата да поддържа, самостоятелно или в сътрудничество с други самостоятелно заети водачи, търговски отношения с няколко клиенти.

4. „Лице, което извършва транспортни дейности в автомобилния транспорт „ е всеки транспортен работник или самостоятелно зает водач, който извършва такава дейност.

5. „Седмица „ е периодът от 00,00 часа в понеделник до 24,00 часа в неделя.

6. „Нощен труд „ е всяка работа, извършвана през нощта, в период от време не по-малък от 4 часа, между 22,00 часа и 06,00 часа.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 154а от Кодекса на труда.

§ 3. С наредбата се въвеждат разпоредбите на Директива 2002/15/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за организацията на работното време на лицата, които извършват транспортни дейности в автомобилния транспорт.

§ 4. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2007 г.

§ 5. Член 2, т. 2 и 3 влизат в сила от 23 март 2009 г. и попадат в приложното поле на Регламент (ЕИО) № 3820/85 г.

**НАРЕДБА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТНОТО ВРЕМЕ НА ЛИЦАТА, КОИТО
ИЗВЪРШВАТ ТРАНСПОРТНИ ДЕЙНОСТИ В АВТОМОБИЛНИЯ ТРАНСПОРТ**

Приложение
към чл. 11, ал. 1

РАБОТЕН ДНЕВНИК

На ....., транспортен работник в .....

(трите имена)

(име на предприятието)

Дата	Рег. № на МПС	Начало на дневното работно време (час, минута)	Край на дневното работно време (час, минута)	Марш- рут на дви- жение	Работно време извън времето за управ- ление	Време на управление (час и минута на започване и час и минута на приключване)	Прекъс- ване на времето за управ- ление	Дневна почивка (от—до)	Седмична почивка (от—до)
------	------------------	---	---	----------------------------------	--	---	---	------------------------------	--------------------------------

Изготвил: .....

(трите имена и длъжност)

Подпис и печат на предприятието:

Забележка. Дневникът се съхранява в предприятието в срока по чл. 11, ал. 1 от Наредбата за организация на работното време на лицата, които извършват транспортни дейности в автомобилния транспорт.